

Brüsszel, 2020. január 15.
(OR. en)

5174/20

AGRI 10
ENV 16
CLIMA 8

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a Mezőgazdasági Különbizottság / a Tanács
Biz. dok. sz.:	15051/19 + ADD 1
Tárgy:	Az európai zöld megállapodás – mezőgazdasági vonatkozások – Véleménycsere

1. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2020. január 27-i ülésén a miniszterek által a fenti témáról folytatandó véleménycsere előkészítéseként mellékelten továbbítjuk a delegációknak az idevágó elnökségi dokumentumot, amely a vita strukturálását segítő kérdéseket is tartalmaz.
2. Felkérjük a Mezőgazdasági Különbizottságot, hogy nyugtázza az elnökségi dokumentumot, és véleménycsere céljából továbbítsa azt a Tanácsnak.

Az európai zöld megállapodás – mezőgazdasági vonatkozások

Elnökségi dokumentum

1. Az Európai Tanács 2019 decemberében jóváhagyta azt a célkitűzést, hogy az EU a Párizsi Megállapodásban kitűzött célokkal összhangban 2050-re klímasemlegessé váljon. Egy tagállam a maga részéről jelenleg nem tudott kötelezettséget vállalni e célkitűzés megvalósítására, és az Európai Tanács 2020 júniusában visszatér e kérdésre.
2. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2019. decemberi ülésén a 2020 utáni közös agrárpolitikát (KAP) illetően elért eredményekről szóló elnökségi jelentésről folytatott megbeszélés során számos miniszter kifejezetten megemlítette az európai zöld megállapodást, a 2020 utáni KAP megfelelő finanszírozásának összefüggésében is. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2019 áprilisában, júliusában és novemberében vitát tartott a 2020 utáni KAP környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos szempontjairól¹.
3. A Bizottság a „Tiszta bolygót mindenkinek: Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról” című, 2018. november 28-i közleményében felvázolta arra vonatkozó elképzelését, hogy miként valósítható meg a klímasemlegesség 2050-re. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2019 májusában véleménycserét folytatott az említett közlemény mezőgazdasági vonatkozásairól². Ezen túlmenően a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2019. szeptemberi nem hivatalos ülése azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy miként járulhat hozzá a mezőgazdaság az éghajlatvédelmi célkitűzések 2050-ig történő teljesítéséhez, és az ülésen a miniszterek megbeszélést folytattak a témában az elnökség idevágó dokumentuma alapján („A mezőgazdasági termelők által az éghajlat-politikai fellépés terén betöltött szerep átalakítása – Fenntartható gazdálkodás előmozdítása a talajon belüli szénmegkötés útján”).

¹ 8359/19, 10622/19 és 14051/19.

² 7672/19 REV 2 és wk 6127/2019.

4. A Bizottság 2019. december 11-én közzétette „Az európai zöld megállapodás” című közleményét³. Ebben új növekedési stratégiát vázol fel, amely az Uniót olyan igazságos és virágzó társadalommá kívánja alakítani, amely modern, erőforrás-hatékony és versenyképes klímasemleges gazdasággal rendelkezik. A közlemény egy egész sor fellépést javasol az alább felsorolt fejezetek alá tartozó különböző szakpolitikai területeken, és indikatív ütemtervet is meghatároz az összes intézkedéshez, amelyek szorosan kapcsolódnak egymáshoz és ezért holisztikus megközelítést tesznek szükségessé.
- Éghajlatvédelmi törekvések
 - Tiszta, megfizethető és biztonságos energia
 - Egy környezetbarát és körforgásos gazdaság megvalósítását célzó iparpolitikai stratégia
 - Fenntartható és intelligens mobilitás
 - A KAP zöldítése / „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia
 - A biológiai sokféleség megőrzése és védelme
 - Szennyezőanyag-mentességi célkitűzés a toxikus anyagoktól mentes környezetért
 - A fenntarthatóság általános érvényesítése minden uniós szakpolitikában
 - Az EU mint globális vezető
 - Együttműködés egy európai éghajlati paktum keretei között
5. A Bizottság a közleményben hangsúlyozza, hogy minden uniós fellépésnek és szakpolitikának hozzá kell majd járulnia az európai zöld megállapodás célkitűzéseéhez, és arra is felhívja a figyelmet, hogy a rendelkezésre álló szinergiák szakpolitikákon átívelő kihasználásához intenzív koordinációra lesz szükség. A közlemény értelmében az európai zöld megállapodás céljainak megvalósítása érdekében újra kell gondolni a tiszta energiaellátásra irányuló intézkedéseket a gazdaság, az ipar, a termelés és a fogyasztás, a nagyléptékű infrastruktúrák, a közlekedés, az élelmiszeripar és a mezőgazdaság, az építőipar, az adópolitika és a szociális ellátások terén.
6. A Bizottság a közleménynek „A termelőtől a fogyasztóig” stratégiával foglalkozó fejezetében hangsúlyozza, hogy az európai mezőgazdasági termelők kulcsszereplők az átállás irányításában. „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia várhatóan erősíteni fogja az éghajlatváltozás elleni küzdelemre, a környezetvédelemre és a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló erőfeszítéseiket. A közös agrárpolitikának továbbra is ott kell lennie az említett erőfeszítéseket támogató legfontosabb eszközök sorában, közben pedig méltányos megélhetést kell biztosítani a mezőgazdasági termelők és családjaik számára. A közös agrárpolitikára vonatkozó, a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló bizottsági javaslatok előíranyozzák, hogy a közös agrárpolitika teljes költségvetésének legalább 40%-a járuljon hozzá éghajlat-politikai intézkedésekhez.

³ 15051/19 + ADD 1.

7. A Bizottság a közleményben hangsúlyozza, hogy a mezőgazdaságra vonatkozó nemzeti stratégiai tervek fontos szerepet töltenek be a zöld megállapodás és „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia szempontjából azáltal, hogy hozzájárulnak a fenntartható gyakorlatok – mint például a precíziós gazdálkodás, a biogazdálkodás, az agroökológia, az agrárerdészeti rendszerek, továbbá a szigorúbb állatjóléti előírások – nagyobb mértékű alkalmazásához, a biogazdálkodás alatt álló területek növelését is beleértve. A közlemény továbbá azt is kimondja, hogy az idevágó intézkedéseknek – például az ökörendszereknek – jutalmazniuk kell a mezőgazdasági termelőket a magasabb szintű környezetvédelmi és éghajlat-politikai teljesítményért, ideértve a karbonszállítást és a szén-dioxid talajban való tárolását, az alternatív növényvédő szerek alkalmazását, valamint a jobb tápanyag-gazdálkodást a vízminőség javítása és a kibocsátások csökkentése érdekében.
8. „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia célja, hogy hozzájáruljon a körforgásos gazdaság megvalósításához, valamint hogy a szállítással, tárolással, csomagolással és élelmiszer-pazarlással kapcsolatos intézkedések révén csökkentse az élelmiszer-feldolgozó és kiskereskedelmi ágazatok környezetre gyakorolt hatását. A Bizottság szerint „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia javaslatokkal fog szolgálni arra vonatkozóan is, hogy miként javítható a mezőgazdasági termelők helyzete az értékláncon belül.
9. A kulcsfontosságú intézkedésekre vonatkozó, a közleményt kísérő ütemterv értelmében „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia közzétételére 2020 tavaszán kerül majd sor, a nemzeti stratégiai tervek tervezetének az európai zöld megállapodásban és a „A termelőtől a fogyasztóig” stratégiában foglalt célkitűzésekre figyelemmel történő vizsgálata pedig 2020–2021-ben fog zajlani.
10. „A termelőtől a fogyasztóig” stratégia mellett a közlemény számos további olyan intézkedést felvázol, amelyek valószínűsíthetően magukban foglalnak majd a mezőgazdasági ágazat szempontjából releváns szempontokat. Itt említhetők például a következők: európai éghajlat-politikai jogszabály (2020. március), nemzeti energia- és klímatervek (2020. június), a hulladékgazdálkodásra vonatkozó jogszabályok reformja a körforgásos gazdaság keretében (2020-tól kezdődően), a fenntartható alternatív üzemanyagok értékelése (2020-tól kezdődően), uniós biodiverzitási stratégia 2030-ig (2020. március), új uniós erdőgazdálkodási stratégia (2020), a levegőre, vízre és talajra vonatkozó szennyezőanyag-mentességi cselekvési terv (2021) és a Méltányos Átállást Támogató Mechanizmus (2020. január).
11. A Bizottság továbbá azt tervezi, hogy hosszú távú jövőképet dolgoz ki a vidéki térségekre vonatkozóan azzal a céllal, hogy javítsa azok lehetőségeit a körforgásos és a biogazdaságon belül.

12. A KAP eredetileg csak az élelmezésbiztonságra és a mezőgazdasági termelők jövedelmére helyezte a hangsúlyt, amely azonban mostanra már célkitűzések szélesebb körére helyeződött át, és abba az egészséges élelmiszerek fenntartható módon történő biztosítása is beletartozik. A mezőgazdaságnak hozzá kell járulnia a 2050-re kitűzött uniós éghajlat-politikai célkitűzések eléréséhez, és a megoldás részét kell képeznie. Ugyanakkor nem szabad megfeledkezni arról, hogy az európai mezőgazdasági termelők kulcsfontosságú szerepet töltenek be az élelmezésbiztonság szavatolásában. Ezért kiegyensúlyozott megközelítésre van szükség.
13. A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2020. január 27-i ülésén a miniszterek felkérést fognak kapni a közlemény legfontosabb mezőgazdasági vonatkozású elemeinek a megvitatására annak érdekében, hogy iránymutatással tudjanak szolgálni a következő lépésekre vonatkozóan. A vita strukturálása céljából az elnökség az alábbi három kérdést állította össze.

Kérdések a miniszterek számára

- 1) *Az európai zöld megállapodás egy sor olyan kulcsfontosságú megközelítést és intézkedést javasol, amelyek célja, hogy hozzájáruljanak annak a célkitűzésnek a teljesítéséhez, hogy az EU 2050-re klímasemleges legyen. A 2020 utáni KAP megfelelő keretet biztosít e cél eléréséhez?*
- 2) *A mezőgazdaság területén a 2020 utáni KAP mellett milyen egyéb eszközöket lehetne felhasználni az európai zöld megállapodásban meghatározott célkitűzések teljesítéséhez való hozzájárulás érdekében?*
- 3) *Az Ön véleménye szerint a csomag mely elemeit lenne különösen fontos tovább vizsgálni a Mezőgazdasági és Halászati Tanács keretei között?*